წელიწადი I-ლი

შაბათი 6 ნოემბერი

ფასი 15 მან.

გათომის ფურცელი

გაზეთი დიის თვიურად
განცხადების ფასი:
1 გვერდზე პეტიტით სტრიქონი . . . . . 20 მან.
4 „ „ „ . . . . . 15 მან.
სამგლოვიარო განცხადების ფასი შეთანხმებით.
ხელმოუწერ წერილებს რედაქცია არ მოათავსებს და მათ შესახებ არავითარ მოლაპარაკებას არ იკისრებს. წერილებში უნდა იყოს დაწერილი ერთ გვერდზე და სუფთათ.
რედაქტორის ნახვა დრ. შეიძლება მხოლოდ პრესსქტზეთ № 13 დილის 11 საათ. 2 საათამდის. წერილების კოლეგიის მდივანის ნახვა შეიძლება შემდეგის საათებში 9 საათ. საღ. 3ს.

№ 48 კოველ-დღიური დემოკრატიული ორგანო № 48

ელექტრო თეატრი „ა ჰ ო ლ ლ ო“
ნ. დ. ბარიშვალ-სხირტლაძის
შაბათიდან 6 ნოემბრიდან 1920 წ. ირვენება საგანგებო ახალი სურათი გადღებული ბაღ თაში ცნობილი ნ. ი. ერმოლოვის ფაბრიკის მიერ.
მთავარ როლს შესრულებს ცნობილი აქტრისა ი. კოვალკო.
დაკარგული ლტნება
დრამა 5 დიდ განყოფილებით.
ანონსი. ამ დღეებში იქნება ნაჩვენები სენსაციური სურათი
თეთრი კბილებიანი მასკა
ცნობილი ჰარლ-უაიტი.

ელექტრო-თეატრი „ტ რ ი უ მ ფ ი“
თეატრი მოწყობილია საზამთროთ
ამერიკული სისტემით, მყუდროთ და თბილათ.
კვირიდან 7 ნოემბერს ნაჩვენები პირველათ ბათომში მხატვრული სურათი
აღებული ლ. ნ. ტოლსტოის უკვდავი რომანიდან
ანა კარენინა
დრამა 5 განყოფილებით. მონაწილეობას იღებს საუკეთესო ანსამბლი.
ანონსი. ამ დღეებში იქნება ნაჩვენები სენსაციური სურათი
თეთრ კბილებიანი მასკა
ცნობილი მის ჰარლ უაიტი.

შაბათ-კვირას 6 და 7 ნოემბერს
ბათომის ქალაქის თეატრში
ცნობილი ბალერინა
ნინა ალისოვა
ნინა ალისოვა
ნინა ალისოვ

ფრანგული საკეთილდღეო საზოგადოების საქართველოს ბიურო-ტის 10 ი და არომ ტის.

ოციოსოვეთ პაპიროსები „გლორია„

ყველა მაღაზიებში, კიოსკებში რესტორანებში, კაფე შანტანებში და დუქნებში. ახლად გამოშვებული საუკეთესო ხარისხის პაპიროსები.

„ხმელთა შუა კომერციული ბანკი.“

ფრანგული საკეთილდღეო საზოგადოების

გენიალტ-ოღლის ქარხნის ფირმის პატრონისა.

გათუში, 6 ნოემბერი.

ოლქის ზოგიერთ სოფლებში ხმაურობაში არიან ბედის მაძებელნი და ქვეყნის მოღალატენი.

ის, ვინც უშრომელად, პარაზიტობით ჩვეული იყო განცხრომით ცხოვრებას, დღეს შეეცდება ხელი მოითხოვოს და სხვისი რამ იწოვოს.

მხარის მტრები ატყუებენ ხმებს, რომ ართვინი ოსმალოს ანდობა აიღო და ახალციხის მხარე საქართველოზე მოწყვეტილიაო.

ბათომში ტრიალებენ ბოროტი სახეები და წერილებს მდგომარეობის შესაქმნელად დღე და ღამ პუშათ-ბენ.

ოლქში ყველა უმმაყოფილო ყურის ლაგდება, ვინაიდან საკმაოდ არის გაწეული პროპაგანდა ასეთ თუ ისეთ ავანტიურის მოსაწყობად.

ყოველ დღე ვიძახით, რომ ბათომი რესპუბლიკის ბოქლომი-გასაღებია, ბათომი საქართველოს ალაყაფის კარებია და აქ გვქონია თავის ავანტიურე და აქ გვინდა სიმაგრე, აქ უნდა გადავმალოთ ახლო ყველაზე ჩვენი ენერგია და შემძლებლობა, აქ უნდა დავიცვათ თავდაცვაში სიმტკიცით საქართველოს მთლიანობა, საქართველოს დამოუკიდებლობა.

გასაგრთხილებლად უკვე ჩამოარეკა, ამიერ-კავკასიის მთვარე შავი ნისლი ჩამოწვა, ქემალ ფაშა სომხეთში შეიჭრა და იპყრობს მას.

ამ ორი წლის უკან ასეთივე იყო სურათი ამერ-კავკასიაში, სომხეთი მაშინ გადასთელა ოსმალო ფაშამ, გასტება წელში ბაქოს ბოლშევიკები და დარუბანდისკენ მიეჩქარებოდა, მაგრამ ახლა ოსმალები კავშირში არიან თვით ამ ბოლშევიკებთან. ეს გარემოება მეტ სიფრთხილეს გვთხოვს.

ჯერ ჩვენ არ ვიცით თუ რას გვეტყვიან მტრები ხვალ, მაგრამ, ჩვენი ყალია ყოველივე თადარიგის დღესვე დავერა, ძალა მოვიკრიბეთ და ყველა სადარაჯოებზე მეცველების გაძლიერება...

ფიდელი პუშაობა აქაური ვითარებასთან მიზან-შეწონილათ ჩვენ ბათომსა და მის ოლქში უნდა გვქ სწეოთ.

ბათომს და მის ოლქს უნდა განშორდენ პროვოკატორი ელემენტები. ბათომის მხარეში უნდა გვქონდეს ჩვენ თავი უმაგრესად დაზღვეული. მომეტე წამიანთ გათვლა-დება. მოვლენები ერთმანეთს წინ გაუსწრობენ და ჩვენ ვიქნებით აქ საერთო, ძლიერ თანამშრომლობის შესაქმნელად, რათა შეეძლოთ ძალით სისტემატიურად ებრძოლოთ ქვეყნის დაღუპველთა განზრახვებს გარეშე და შინაურ მტრის მოქმედებას.

ყველა სამუშაოდ!

საქართველოს პრესა

ოსმალეთზე ქემალისტების თავდასხმის შესახებ

„ბრძოლა“:

სომხეთი, გარშემო ატეხილი საბედისწერო ბრძოლა ხელს ჩვენს გარშემო დატრიალდება, იგი გადაწყვეტილ ბრძოლა იქნება. რუსის მწერალმა ვ. ი. ნემიროვიჩ-დანჩენკომ, რომელიც მაშინ ჩვენთან იყო იქ, მანჯურიაში, მთელ ქვეყანას აძლევა: „გეფიანტის (ჰაიკოლუს) ბრძოლა ქვეყნიერების ისტორიაში უდიდესი ბრძოლა იყოფილა დღევრიო ჩემი! ახლა სომხის პატარა ერი, საუკუნოებით ნაწამები და დაფლეთილი, გუში მცდარეთით დაღენილი ფერფლისა და ნანგრევებისაგან, ოთხ დღეს თავდაწყრილით ებრძოლა ყარსის კედლებთან შემოსეულ დაძპყრობელთ! ეს სწორედ „მამაცთა უკანასკნელი არის! ეს სკვირეული მოელენა არის და ახსნა იმისი შეიძლება მხოლოდ იმით, თუ რას ნიშნავს ერთნაი სამშობლოს დაცვის სურვილისა, რა არის შინაური ამოგდებისა, ოჯახის შეურაცხყოფისა და სხვა ათასი უბედურებისა, რაც სომხის ერს მოელის, თუ ღმერთი ვასწყრა და ოსმალოს სომხეთი დაიპყრო.

მრავალ საუკუნეთა განმავლობაში სომხის ერმა გამოსცადა, თუ რას ნიშნავს დამპყრობელი ძალა საზოგადოდ და ქრისტიანობის დღმსარებელთა სასტიკი სისხლიანი ხელი, როცა ის საქრისტიანოში შემოდის ქეყანაზა, რომელიც მისმა მტრმა—უბედობამან აზიისა და ევროპის შარაგზაზე დააყარა, მუდამ იქცეულებითა მცირე ახალთა მოწოლის გამო, მუდამ ებრძოდა თავისფრის და ბოლო საუკუნოებში ხომ ათასჯერ ბიზნესის და სიცოცხლის ისტორია შეეწერა მან: ჩვენს ქვეყანაში, ინდოეთში, ევროპაში, ოვით ამერიკაში, სად გინდა რომ არ შეხვედებით თქვენ სომხეთის შვილს, იმათ შთამომავალს ვინც გამოეცდ ცა მოონათას, შეურაცხყოფას, დამცირებას! მთელი ახალ-ახალ, მთელი თემები თუ უხნები შეუქმნიათ ამათ და ღასანიშნავი და სანაქებოა, რომ მგსავ, მეოთხე და მეათე მოდგმასაც არ ავიწყებოდა ჰაიკატან ში მყენსარი მშკირე ძმანი. შორს გახიზნულნი, ისინი მუდამ ცდილობდნენ და ცდილობენ ახლაც, მუდამ თავს ეკლეობან სომხეთის ბედ-უბედობას, და რაკდა იქნენ და დგანან, თუ რომელი ამოსაწოვნის სომხეთის აღდგენის დღე, რადის იკითხებს იმისი ვინსკლაო! მრავალი მსხვერპლი შეიწირა ამ ბრძოლას. სომხთის ერი ხორციელად ამოიხოცა. ოდესღაც დიდი ერი, მოწყობილი ქეყანაა, დღეს დაპატარავებულია! და ამ პატარასაც ერპირობს მოსპობას სამხრეთის ყაენი ყაინა-ბეკირები და მეფუტფები, ეს ერიც. ბზერძნეთის ბრით და წეთელი ქალი და თამარაშა აწვება გაეჩიკებულ მდგომარეობაში დღეს სომხეთის ერი

არც ქართლოსის ძენი არიან დაღონებებში: ის დღიდან ამ დღემდე ერთი ვერ მოგვისენებია: შინაური და გარეშე მტრები არც ჩვენ გვასვენებენ: დანაშაულობანი ჩვენი იცავე არის, რაც ჩვენი მეზობლისა: ცოტანი ვართ, თავისუფლება გვენიდა, ევროპის კულტურას გვინდა ვეხიკრათ. ჩვენი თავის გამკითხველნი გვინდა თითონვე ვიყოთ; ეს „მიზეზები“ კი ყოველთვის საკმაო იყო და დღეც საკმაო არის, რომ ვინმემ ხელის წამოკრა და დაჩაგრა ჩვენი მოისუროს. ასე ყოფილა, ასე იქნება.

მას შემდეგ კი, რაც მცირე ბიჯაში ისოლაი დამეცოდა, ჩვენთვის და სომხეთისათვის მოდგმაი საფრთხე გაჩნდა. გრძელდება ეს ამბავი, მეორდება ისტ-რია და ამ განმეორების საშინელებანი დღეს სომხეთს დაეწვა კისერზე. ვერ ვიტყვით, რომ ეს მუდამ ასე იქნება: ისტორიის ჩარხმა თან უკუღმა იცის დაბრუნება. სტამბოლიდან გადგებული მუსტაფა-ქემალის შესაძლოა ზურგს უკან გადევნოს ძველი ბიზანტიის აჩრდილი: შესაძლოა მას უკან დაჰკრას აღდგენილ სბერძნეთის ჯარმა; მაშინ ის იძულებული იქნება აიბარაკის სომხეთიდან, მით უმეტეს თუ აქ თავი არ დაუდგა სომხეთმა და თავისუფლება ილოცა არ დაუთმო.

ჩვენც გვმართებს ფხიზლობა. მეზობლის უმედურებას ჩვენს უბედურებად უნდა მიეჩნიოთ. ჩვენ ყურადღება და თანაგრძნობა სამხრეთისკენ უნდა მივმართოთ.

სომხის ერი სისხლისგან იცლება. ის აწარიმეთს მამა-პაპათაგან ნაანდერძთე ბრძოლას, მას აღარ ეშინია სიკვდილის.

ის კეთრობით განუუყვეტლივ იბრძვის თავისუფლების, თავისი კერის და კაცობრიობის კულტურის დასაცავად. ის თავგანწირულია და იმედს არ ჰკარგავს! ღმერთმა ეს „მამაცთა“ უკანასკნელობა არის, და ამ „უკანასკნელს“ ჩვენ ვუდგეთ ჩვენს წინიდან საგალობელს.

ვ. ნ—ლი.

სომხეთის ბედი—უბედო.

„Безумству храбрых Поем мы песни!“

მუსტაფას გამოლაშქრების პირველ დღესვე ჩვენ დავგეფიქრა ბოსის ზვილთა, ჩვენ მეზობელ და მაშინვე ცნობილი, რომ ქართლოსის ძეს, სისხლით-და ხორცით მომჭამს სომხის ერისა, ახლავე ჩაფიქრება მართებს, ახლავე თადარიგი გვესპირობა, რომ შემოსულ ურდოებს დანთებული ცეცხლი გავაჭრათ, ჩვენი სახლი კარიც არ წაბუბუნდეს ზედ, თორემ მცირე ანგელ სულ ჯუკებს გზა ვერ გავისუფლებით, საფთხე ოლონდაც რომ პოლონდეთ არის მეთქი.

ასოულდა ჩვენი შიში, სომხის ერს ყარსი ჩ ართვინ ოსმალოს და დღეს თუ ხვალ შესაძლოა საქართველოს საზღვრებს დაეხმაროს.

დღეპშების მოკლე ცნობები გადმოგვცემენ: ოთხ დღეს ეხარე ბრძოლა ჰქონდათ სომხის ჯარებს და ბრძოლითვე იხელეწ გუშპრისაკენ. ადვილად იოქნის „ოთხი დღის ბრძოლა!“

ჰაი-ჯოყს ალეჰისა თითონ მარშალი ოთომა ხელმძღვანელობდა იპონელთა თავდაცდებულ პოლკებს. ზამთრის დამით დაიწყეს იერიშები. რუსის ჯარი თავგადადებით იბრძოდა. სასტიკი იერიშები იყო. შესამე ღამის გათენებას ჰაი-ჯოყ ბიიეს იპონელებმა. ამ ბრძოლაში მაშინ უწოდეს უდიდესი ბრძოლა ისტორიაში. რუსის მწერალმა ვ. ი. ნემიროვიჩ-დანჩენკომ, რომელიც მაშინ ჩვენთან იყო იქ, მანჯურიაში, მთელ ქვეყანას აძლევა: „გეფიანტის (ჰაიკოლუს) ბრძოლა ქვეყნიერების ისტორიაში უდიდესი ბრძოლა იყოფილა დღევრიო ჩემი! ახლა სომხის პატარა ერი, საუკუნოებით ნაწამები და დაფლეთილი, გუში მცდარეთით დაღენილი ფერფლისა და ნანგრევებისაგან, ოთხ დღეს თავდაწყრილით ებრძოლა ყარსის კედლებთან შემოსეულ დაძპყრობელთ! ეს სწორედ „მამაცთა უკანასკნელი“ არის! ეს სკვირეული მოელენა არის და ახსნა იმისი შეიძლება მხოლოდ იმით, თუ რას ნიშნავს ერთნაი სამშობლოს დაცვის სურვილისა, რა არის შინაური ამოგდებისა, ოჯახის შეურაცხყოფისა და სხვა ათასი უბედურებისა, რაც სომხის ერს მოელის, თუ ღმერთი ვასწყრა და ოსმალოს სომხეთი დაიპყრო.

მრავალ საუკუნეთა განმავლობაში სომხის ერმა გამოსცადა, თუ რას ნიშნავს დამპყრობელი ძალა საზოგადოდ და ქრისტიანობის დღმსარებელთა სასტიკი სისხლიანი ხელი, როცა ის საქრისტიანოში შემოდის ქეყანაზა, რომელიც მისმა მტრმა—უბედობამან აზიისა და ევროპის შარაგზაზე დააყარა, მუდამ იქცეულებითა მცირე ახალთა მოწოლის გამო, მუდამ ებრძოდა თავისფრის და ბოლო საუკუნოებში ხომ ათასჯერ ბიზნესის და სიცოცხლის ისტორია შეეწერა მან: ჩვენს ქვეყანაში, ინდოეთში, ევროპაში, ოვით ამერიკაში, სად გინდა რომ არ შეხვედებით თქვენ სომხეთის შვილს, იმათ შთამომავალს ვინც გამოეცდ ცა მოონათას, შეურაცხყოფას, დამცირებას! მთელი ახალ-ახალ, მთელი თემები თუ უხნები შეუქმნიათ ამათ და ღასანიშნავი და სანაქებოა, რომ მგსავ, მეოთხე და მეათე მოდგმასაც არ ავიწყებოდა ჰაიკატან ში მყენსარი მშკირე ძმანი. შორს გახიზნულნი, ისინი მუდამ ცდილობდნენ და ცდილობენ ახლაც, მუდამ თავს ეკლეობან სომხეთის ბედ-უბედობას, და რაკდა იქნენ და დგანან, თუ რომელი ამოსაწოვნის სომხეთის აღდგენის დღე, რადის იკითხებს იმისი ვინსკლაო! მრავალი მსხვერპლი შეიწირა ამ ბრძოლას. სომხთის ერი ხორციელად ამოიხოცა. ოდესღაც დიდი ერი, მოწყობილი ქეყანაა, დღეს დაპატარავებულია! და ამ პატარასაც ერპირობს მოსპობას სამხრეთის ყაენი ყაინა-ბეკირები და მეფუტფები, ეს ერიც. ბზერძნეთის ბრით და წეთელი ქალი და თამარაშა აწვება გაეჩიკებულ მდგომარეობაში დღეს სომხეთის ერი

არც ქართლოსის ძენი არიან დაღონებებში: ის დღიდან ამ დღემდე ერთი ვერ მოგვისენებია: შინაური და გარეშე მტრები არც ჩვენ გვასვენებენ: დანაშაულობანი ჩვენი იცავე არის, რაც ჩვენი მეზობლისა: ცოტანი ვართ, თავისუფლება გვენიდა, ევროპის კულტურას გვინდა ვეხიკრათ. ჩვენი თავის გამკითხველნი გვინდა თითონვე ვიყოთ; ეს „მიზეზები“ კი ყოველთვის საკმაო იყო და დღეც საკმაო არის, რომ ვინმემ ხელის წამოკრა და დაჩაგრა

ჩვენ დ ირწმუნებულნი ვართ, რომ მეზობელი სომხეთი ყოველ ღონეს იხმარს რათა ჯეროვანი პასუხი გასცეს გათამაშებულ ოსმალო ავანტიურისტებს იგორებს; უბედურების წინ დამდგარი სომხეთის ხალხი ამოსწურავს მთელ თავის ძალებს, მტრის ასალგამავად. მაგრამ ჩვენ მაინც, საჭიროდ მიგვაჩნია ჯეროვანად დავფიქსიროთ შექმნილი მდგომარეობა და საქართველოს ხალხს ნამდვილი მდგომარეობა ვამცნოთ:

ქ მალ-ფაშას ჯარები ძლიერი წინსულით მოდიან და სომხეთზე ჯამარჯვებული ოსმალო, საქართველოს საზღვრებთან არ გაჩერდება.

საქართველოს წინაშე, ახალი და დიდი განსაცდელი სდგება: ომი ოსმალეთთან!

ახალეაზრდა რესპუბლიკა, უჩიცული არ არის კარზე მომდგარი საფრთხის—თავის დაპოუკიდებელი არსებობის ორი წლის განმავლობაში, მან უკვე რამოდენიმე ომი განიცადა და დამარცხებული იგი ბრძოლის ველიდან არ გამოსულა! ჯამარჯვება თან სდევდა ყოველთვის ჩვენს სახელოვან ლაშქარს და ჩვენ დარწმუნებულნი ვართ, რომ ომის ბედი არც ახლა უღალატებს მას.

სომხეთის უგულუ ეგა და ჩვენ.

2

უნდა ველოდეთ, რომ ქემალის ავანტიური, ქემალის ემისრები შეეცდებიან საქართველოს სამუსლიმანო ელემენტის ორგანიზაციას, ამ ელემენტის ნაწილი ჩვენ ვერ ვიტყვით, რომ ეს ნაწილი ქემალის ერთგული იქნება, მაგრამ ის ფაქტი, რომ ეს ნაწილი ქემალის ერთგული არ არის, ჩვენ ვერ გაგვამართლებს. ჩვენ ვალდებულნი ვართ ვიზრუნოთ, რომ ეს ნაწილი ქემალის ერთგული არ იქნეს, ეს ნაწილი ქემალის ხელში იარაღი არ ჩაუვარდეს, ეს ნაწილი ქემალის ხელში ფული არ მოხვდეს, ეს ნაწილი ქემალის ხელში ტყვია არ მოხვდეს.

ეს ნაწილი ჩვენ ვალდებულნი ვართ ვიზრუნოთ, რომ ეს ნაწილი ქემალის ერთგული არ იქნეს, ეს ნაწილი ქემალის ხელში იარაღი არ ჩაუვარდეს, ეს ნაწილი ქემალის ხელში ფული არ მოხვდეს, ეს ნაწილი ქემალის ხელში ტყვია არ მოხვდეს.

ეს ნაწილი ჩვენ ვალდებულნი ვართ ვიზრუნოთ, რომ ეს ნაწილი ქემალის ერთგული არ იქნეს, ეს ნაწილი ქემალის ხელში იარაღი არ ჩაუვარდეს, ეს ნაწილი ქემალის ხელში ფული არ მოხვდეს, ეს ნაწილი ქემალის ხელში ტყვია არ მოხვდეს.

ეს ნაწილი ჩვენ ვალდებულნი ვართ ვიზრუნოთ, რომ ეს ნაწილი ქემალის ერთგული არ იქნეს, ეს ნაწილი ქემალის ხელში იარაღი არ ჩაუვარდეს, ეს ნაწილი ქემალის ხელში ფული არ მოხვდეს, ეს ნაწილი ქემალის ხელში ტყვია არ მოხვდეს.

ეს ნაწილი ჩვენ ვალდებულნი ვართ ვიზრუნოთ, რომ ეს ნაწილი ქემალის ერთგული არ იქნეს, ეს ნაწილი ქემალის ხელში იარაღი არ ჩაუვარდეს, ეს ნაწილი ქემალის ხელში ფული არ მოხვდეს, ეს ნაწილი ქემალის ხელში ტყვია არ მოხვდეს.

კუთხეებში ბადის გაფხირლას, მოანდომებენ ასეთ მხარეებში ამყოლდაწოლილა ჭარენას, რაც საბოლოოდ ამთ დასჭირდებათ საქართველოსთან ბრძოლის დროს, ბათომში და მის ოლქში ხელისუფლება და აგენტები.

აქ საქართველოს ყველა მტერი შეერთდება ერთი ბლოკში რუსპუბლიკის საბჭოებად, საქართველოს ზურგზე გასატეხად.

მტრებმა უწყის, რომ ბათომის ოლქი საქართველოს სასიცოცხლო ხერხემალია, უბითუმოდ საქართველო ცოცხალ გვამად გადაქცეულა და ამიტომ მოაშორებენ აქეთ, ამის გამო დაიწყებენ აქ ჭიმაყეთლ მახინაციებს და ჯაშუშიურ მახების დგმებს.

ეს შეცნობილი უნდა იყოს მთელ საქართველოსთვის და ამის დასაპირველისთვისაც უკვე შედგენილი უნდა გვქონდეს ჩვენ მუშაობის სალი გეგმა

ყველა შემომქმედი ძალები, ყველა მოპატიოსნეულები დღეს ერთობილ ძალად უნდა ჩამოისხან.

უნდა შესწყდეს თვშერი კინკლაობა, თავი ვანებით წერილობან ანგარიშებს სწორებას და ხალხს ეკითხებოდეთ ვინ ვინაობა, გასაგებ ენით, ხალხში ვებრძოლოთ შერეულობას, ხალხში ეროშთან მტრებისა და პროეკატორების ტრიალს.

ყოველივე ცალკე გამოსვლა ან უბრალო პრობაგნდა ამ ჟამად საქართველოს სახელმწიფოებრივების წინააღმდეგ იქნება მიმართული.

ვინც აქ მუშაობს და მუშაობაში ავიასუფთავებს გრძნობს მას მოწადინებას და ერთი უნდა ქონდეს: საქართველოს დამოკიდებლობის დაცვა. საქართველოს სახელმწიფო პოლიტიკის სიმტკიცე ბათომსა და მის ოლქში.

ერის წინაშე დანაშაულად ჩაითვლება ვინც ამ ხანად ჯგუფურ ვნების გადაეცემას შეუდგება.

ჩვენ ყველას ვეძახით ერთ სწორ გზისკენ საქართველოს მთლიანობის და თავისუფლების დაცვისთვის ბრძოლისკენ.

ვინც ამ გზას ეფიცოფის ის საქართველოს დემოკრატიის და მის დემოკრატიულ რესპუბლიკის მტერია.

ი. დიდიძე.

საქართველოს რესპუბლიკის საკითხი ერთს ლიგაში.

სექტემბრის 20-ს საქართველოს მთავრობის თავმჯდომარემ მიიღო ერთი ლიგის საბჭოს მდივნისგან წერილი, რომლითაც იგი იტყობინება რომ 15 ნოემბრისათვის ჟენევაში დანიშნული პირველი სახოგადოთა კრება ერთა ლიგის წევრებისა და საკრებზე იქნება აღძრული და გარჩეული საქართველოს რესპუბლიკის ლიგის წევრად მიღების საკითხი. მოსალოდნელია, ზედაც საბჭოს დღიური კრებამ მოისურვოს თქვენი საკითხის შესახებ სიტუაციური განმარტების მოსმენა, ამისათვის საჭიროა დანიშნოთ თქვენი წარმომადგენელიო.

მთავრობამ ასეთ წარმომადგენლად დანიშნა ამ ჟამად ევროპაში ყოფილ საგარეო საქმეთა მინისტრი ე. გეგეჭკორი, რომელსაც იმ დღესვე 20 სექტემბერს ეცნობა დეკემბით საქართველოს რესპ. წარმ. დანიშნება ერთა ლიგაში და საჭირო მანდატიც გადაგზავნა, ამასთან ერთად დეპეშით და ცალკე წერილით ეუწყა ამის შესახებ ლიგის საბჭოს მდივანს.

ყველა საჭირო მასალა საქართველოს შესახებ ეგზავნის კრებისათვის წარსადგენად ადრე გაგზავნა ლიგის საბჭოს მდივანს. ბ-ნ. ლიგუმანს ანანასმად მისი მოთხოვნისა.

რადიო.

მოსკოვის ცნობები.

ფრანტზე.

4 ნოემბერი ყირიმის ფრონტზე მტკიცე ბრძოლები გრძელდება. სადგურ სალკოვან ჩვენ ხელთ ვიგდეთ ათასი ტყვე და სხვა და სხვა იარაღი. მტკრი ბრძოლის შემდეგ გენერალი ივლეეთ.

,,პრავდას'' წერილი

მეთაურ წერილში პეტროგრადის ,,პრავდა'' სწერს, რომ სულ რაღაც ერთი კვირის წინეთ ყირიმში გაიმარჯვა ვრანგელის მთავრობის მეთაურებმა ფრთმ, რამაც ყირიმი მოაქვს მრეულის უბრალო კოლონიით, შეიძლებების საწყობად იქცია. ეს არის მიზეზი, რომ საფრანგეთის პრესა ასეთის გაფაციცებით აღელვებს თავისუფის უკანასკნელ ამბებს ყირიმის ყეფის ვრანგელის საშეფო ბელოო ში, მაგრამ წეთელმა ჯარმა დაიარეთა ლონდონელ და პარიზელ მორეგეკეების ტაქტიკი ოცნება.

მკაცრი შეკვეთი თეთრ გვარდიელთა მბრძანი იქსლიებმა რუნის სალტეებში. აღებულია პერეკოპი, რომელიც ყირიმის გასაღებია. ფრანგ ოფიცრების წყალობით ყირიმის ხელდეები საუკეთესოდ არის გამაგრებული. წითელ არმიელებს ვალი გაქცეულ თეთრ გვარდიელთა მბრძანე შეჭრით ყირიმელ გვლის საბოლოოდ განადგურება, მაშინ განადგურდება ვრანგელი და მტაცებლური ხელ შეკრულება რუსეთის ქონების გაყიდვისა მოისპობა.

პროვოკაციის უშსკრული.

მტრები აშუშავენ, პროვოკაცია გაძლიერებულ: ბრიენთან ოსმალოს ჯარი მოვიდა, ბრიენი ოსმალოს ჯარმა აიღო, ახალციხე საქართველოს მოსწყვეტილ. ქემალ-ფაშა თბილისისკენ მიდის .. ან, ასე რიგად ამღერდენ მტრები, თავის სჯნონ მგონიან. საქიროა ამ გარემოების, რაც ხელს უწყობს მოკლეკერო ცხოვრებ ში ბერეიულობის შეტანას, უდიდესი ყურადღება მიექცეს ვისგანაც ჯერ არს.

ყოველ მოუთმენელია ამ დროს პროვოკატორების ასეთ თავისუფლება.

X.

შინაგან საქმეთა მინისტრის ჩამოსვლა.

დღეს საგანგებო კომისართან ბ-ნ ბენია ჩხეიძესთან ერთად ბათომში ჩამოვა შინაგან და განათლების საქმეთა მინისტრი ბ-ნი ნოე რამიშვილი.

ქრონიკა.

ბათომის და მისი ოლქის საგანგებო კომისარს ბ-ნ ბენია ჩხეიძეს დღეს ბათომში მოველიან.

ოლქის აგრონომი სოხოვს საგანგებო კომისარს შტატ გარეშე დატოვებული ინჟინერები დაბრუნებული იქნეს სოკიდებლობა ჯარი.

ბათომის სახალხო გვარდიის ოფიცერმა აკაკი რამიშვილმა დიმიტრიანინ გადამალული 4 ყუთი მეფრინველეობის ნაკეთები, წონით 332 კილოგრამი.

საგანგებო კომისარის ბრძანებით მედიკამენტები ჩამორთმეული იქნა და გადაეცა ოლქის საექიმო სანიტარო ინსპექტორს.

ბათომის შრომის კომისარის შეკიხვაზე, უნდა მიეცეს თუ არა სალაპარაკო ფული იმ მუშებსა და მოსამსახურეთ, ორგანებიც დაინტერესი არიან იმ საფაქიზისა, ან საწარმოთ დაწესებულების რეპრეზენტაციის გამო, რომლებშიაც ისინი სხვა ხურებენ, შრომის სამინისტრომ გადაწყვიტა, რომ იმ შემთხვევებში, თუ მოსამსახურე დათხოვნილი იქნება არა თავის დანაშაულობისათვის, მაშინ დათხოვნილს უფლება აქვს სალაპარაკო ფული მოითხოვოსო.

16 ნოემბრის თეატრ ,,პალიშვილი'' გაიმართება წარმოდგენა კაცე-შანტანების დაკეტის გამო უკანასკნელად დარჩენილ მსახიობთა სასარგებლოდ

ბათომის ფოსტა-ტელეგრაფის უფროსის სახოვს ბათომისა და მისი ოლქის საგანგებო კომისარს, გადაბრილი იქნას ეული ნისიან გაგზავნილ დეპეშებისა, რომელიც 24.036 მანეთს უდგის.

ოლქის კომისარი თხოვს საგანგებო კომისარს მიეცეს მის ათი ათასი მანეთი ოლქის მილიციონერების თანამშრომლების ჯამაგირების და ახლად დელი მემილიციების დასაკომლექტებლათ ყაჩაღებთან ბრძოლაში და მორჩენით ვეფკაცობისათვის.

28 ოქტომბერს სოფ. აჭარის წყალში გასტეხეს სულეიმან ყახიძის სავაჭრო და წაიღეს 200.000 მანეთის სხვა და სხვა საქონელი. ქედმა-აჭარის რაიონის უფროსის თანაშემწემ მოაწერა მოქმედების კვალს მიაგნო. საქონელი აღმოჩენილი იქნა და პატრონს დაუბრუნდა.

ადმინისტრაციის უფროსმა ბ-ნმა ელ სულეიმენოვმ მორჩილება გაუწიაზეთ მილიციის უფროსმა მოახდინოს სასტიკი გამოძიება მესაზე უბნის კომისრის თანაშემწეს მიერ ქნ კრასხიძის შეურაცყოფის შესახებ და შედეგი აცნობოს მას.

ბინის დამქირავებელთა კავშირი სთხოვს ბათომის პროფესიონალიურ კავშირთა სეკრეტარიატს მიეცეს მას მუშათა სასახლეში ერთი ოთახი, ვინაიდან ქალაქის გამგეობის მიერ კავშირის ბინაზე ფასის გადიდება ძლიერ მძიმე მდგომარეობაში აყენებს კავშირს.

ვეცნობათ, რომ ბინის დამქირავებელთა კავშირის ბინის ფასის გადადო ვა შეჩერდეს.

წარსული დღის განმავლობაში ქალაქში შავი ჭირით ავადმყოფობის შემთხვევა არ ყოფილა. სანიტარული განყოფილების ცნობით დღემდე ყოფილა სულ 86 შემთხვევა შავი ჭირით ავადმყოფობისა.

პრესა.

ბათუმის ნავ. სადგურში შემოვიდა შემდეგი გაზეთები:

— ხუთ ნოემბერს: — უხმიდან — ,,ბიჩიანი'', რომელიც 6 ნოემბრის უხუმში დაბრუნდება, გაივლის ფოთში, იღებს მაზარებს და ბარგს.

— 4 ნოემბერ: —გემი ,,პორთოს, სუხუმიდან, მოიტანა სხვა და სხვა ფარფლეულობა.

— 3 ნოემბერს:—ფოთიდან მატარი ,,ქუთაისი'', ჩამოიტანა სამაი ფული თიფლი; — მატარი ,,ლებედ'', ქერჩიდან, ჩამოიტანა მარილი;

— მოვიდა ამერიკელების ნავი ,,ოსიანი № 212.

— 4 ნოემბერს ქერჩიდან მოვიდა მატარი ,,ალექსანდრე'', ჩამოიტანა მარილი.

— 8 ნოემბერს მოველით ,,ფრანც ფერდინანდ''-ს, რომელიც ცხრა ნოემბერს უკანვე დაბრუნდება.

— ნოემბრის შუა რიცხვებში მოველით სზ. ,,კავკასია და მერკურის'' გემს ,,ანტიგონას'' სხვა და სხვა საქონელით.

უკანასკნელი ცნობები

გაფიცვის დამორცხება ინგლისში.

ბოლშევიკების ორგანი ვრცელებენ, რომ ინგლისში გაფიცვა სრულიად დამორცხდა, მაღაროს მუშებმა დაიდეგნეს მუშაობის განაწილება.

ყირიმის ფრონტზე.

— ყირიმის ფრონტზე ბოლშევიკები იმარჯვებენ, აიღეს ვენიჩესკი.

ინგლისი და გენერალი.

სარწმუნოდ მიღებულ ცნობებით ოფიციალურ ინგლისის გადაწყვეტება ყოველგვარ კონტაქტში შეეფიქს გერმანიასთან, დაუფასებლად ამ სახელმწიფოს და ავტოდეც შეყვანილი იქნას გერმანია ხალხთა ლიგაში.

ქემალის ზარაგები.

კონსტანტინოპოლიდან ჩამოსულები იუწყებიან, რომ მუსტაფა-ქემალ-ფაშას სომხეთის ყარსზე დასახულ მიზნებს გარდა, აზარათ აქეს ბაქოს აღება და იქიდან ბოლშევიკების განდევნაო.

ტრაპეზუნდის ცნობები.

— ქემალისტებს განზრახვა აქვთ რითაც არ უნდა დაუჯდეთ გამოარკვიონ დამთავარ ოპერაციები სომხეთის წინააღმდეგ. ასეთი გადაწყვეტილება ქემალისტებისა უფრო იმით აიხსნება, რომ სხვა მიმართულებებით მათ ჯერ ეროფერს მიაღწიეს გადამწყვეტ წინსვლებას, და სცდილობენ სომხეთში გაბარკვევებით საერთოდ გაბაკებას.

— ტრაპიზონის ბერძნები ამბობენ, რომ ქემალის რადგანაც ქართველი ოფიცერი ყავს დატყვევებული, რომელიც მას სხვა და სხვა ადგილებში დაუჭერია, როცა ისინი სამშობლოში ბრუნდებოდნენო.

— ქემალ ფაშამ აკრძალა სამხედრო ტერიტორიაზე მგრძნეთ გაზეთებ ს გავრცელება.

— ქემალისტების მომხრეები ბაზებენ, რომ ბათომის ოლქთან შუამავალ კავშირი აქვს ქემალის ჯარს და სომხეთთან ბრძოლის დამთავრების შემდეგ მან უნდა გამოარკვიოს როგორი უნდა იქნას დამოკიდებულება ამ ოლქთან მომავალშიო.

— ოსმალეს გადაწყვეტილი აქვთ სომხეთის სრული დამორჩილება. ისინი ამბობენ, სომხეთის გადალახვი ჩვენ დიდ ძალ სამხარ მახალის მივლებთ ბოლშევიკებისგანო.

— ტრაპიზონში ხმები გავრცელდა, რომ ამ ბოლო ხანში ვრანგელის ესკადრა ესვრის ანატოლიის სანაპიროებს.

სხვა და სხვა ამბები.

კომუნისტების შეთქმულება.

ბაქარიის მთავრობამ აღმოაჩინა კომუნისტების შეთქმულება. მიუხედავად ამის გამო ოცამდე კომუნისტი დაატყვევეს.

ყირიმის ქარხნები.

ყირიმის ქარხნებში ამ ჟამად ვრანგელსა და ორთქმავლების აკეთებენ ჯერ ხანდად გააკეთეს ორასი ვაგონი, 500 ორთქმავლი შეაკეთეს.

ავსტრიაში.

ვენის ადმინისტრაციამ დაატუსაღა ბოლშევიკების ორი აგენტი, რომელთაც აღმოაჩნდა სხვა და სხვა საბუთებთან და ბოლშევიკების ,,პრო-

საბჭოთა სახლი
კომ. სესიასთან ბათუმი და აბხ.
შერემეტევის ქ. № 74

კავკასიური ნატურალური კონიაკი

ვაპრობა ბითუმთან, ბოკლებით და ბოთლობით.

აუცილებელია

„რეკორდი“

მხოლოდ გაუწმენდელი „საცერის“ აბარატებით

ყურძნის ბაღები.

ბილის ბაღები („ბაღა“)

ახლად დამზადებული ახალი ღვინოები. სიყალბის და მიბაძვის თავიდან ასაცილებლად ფირმა სთხოვს ყველა მომხმარებელს, ითხოვონ ბოთლები, რომლებზეც ქარხნის ბეჭედი პრობკაზე მაღია.

ლიტ-კულტის“ ბროშურები. ავს ტრიის მთავრობამ მიიღო ზომები, საზღვრებზე თვალყურის დევნის გასაძლიერებლად.

საფრანგეთის პრესა ბოლშევიკების შესახებ.

საფრანგეთის ბურჟუაზიული და კონსერვატორული პრესა მოითხოვს გენ. ვრანგელის დახმარებას და მთხოვნელებს ყველა მოკავშირეებს მიღონ მონაწილეობა ბოლშევიკებთან ბრძოლაში. გაზეთები ალნიშნავენ, რომ სანამ ვრანგელს არ გადაეცემა ვია დასახული გზიდან, საფრანგეთი მოგილია დაეხმაროს მას.

ქართველთა ეროვნული სახმო პოლიტიკა.

ვარშავაში მოეწყო ქართველთა ეროვნული სახმო კურსულაშვილის თავმჯდომარეობით. სხვების დასახელა აქვს მიზნად გაეხორციელებინა მყოფ ქართველთა დახმარება და მსურველთათვის სამშობლოში დაბრუნების ხელის შეწყობა.

„კორიერ ვარშავსკი“ იუწყება, რომ სხვის განზრახვა აქვს ხელი შეუწყოს საქართველოს და პოლონეთს შორის მეგობრული უთანაერთობის დამყარებას. სხვების წევრებს ზარათ აქვთ გამოსცენ გაზეთი ქართულ და პოლონურ ენაზე. ვარშავაში უკვე გაიხსნა ქართულ პოლონური კლუბი, სახოგადოებრივ ორგანში გამოსთქვეიენ სურვილს ქართულ პოლონურ ბანკის დაარსების შესახებ, პოლონელთა პრესა სიმპათიით იხსენიებს საქართველოს და თვალყურს ადევნებს საქართველოს ამბებს.

ბოლშევიკების წყალქვეშა ნავები ბალტიის ზღვაში.

ვაშინგტონიდან იუწყებიან, რომ ბალტიის ზღვაში გამოჩნდენ ბოლშევიკების წყალქვეშა ნავები ბალტიის ზღვაში მყოფ ამერიკული ესკადრის ადმირალმა სათანადო ინსტრუქციები მისცა ფლოტს ამის გამო.

სერბიის ფინანსიური მდგომარეობა.

კონსტანტინოპოლი, 25 ოქტ. ბელგრადიდან იტყობინებიან: 1919—1920 წ. დეფიციტი უდრის 2 მილიარდ დინარს. 1920—21 წლის გასავალი უნდა იქნეს 3,999,366,543 დინარი, რომლისაგანაც 1,120,840 ათასი დაიხარჯა ჯარის საჭიროებისათვის.

საბრძნეთი და ოსმალეთი.

პეთომი, 31 ოქტ. გაზეთი ჯილეთიროს პოლოს“ სწერს: უკანასკნელი დროს ხშირი ხდება, ვიდრე ოსმალეთს უნდა დაუპწყლედს სიბერძნეთს.

კონსტანტინოპოლის გაზეთები იტყობინებიან, რომ დიდ ვეზირს ჰქონდა მე ჯერ საუბარი ამის შესახებ კონსტანტინოპოლის ბერძნების წარმომადგენლებთანაც. მტკიცდება ცნობა იმის შესახებ, სულთანს დალაშქრობს ევნიზელოსის კონსტანტინოპოლში მოსალაშქროდ მთავრობა დადგება ოსმალეთ-საბერძნეთის დაახლოვების საკითხს, რომელსაც მხარს უჭერს ბრესის გრათი ნაწილიც.

მთავრობის პარტიას ურჩევნია ასე საკითხს გადაჭრა ანატოლიის შეახებ.

შეთქმულობა ვენიზელოსის წინააღმდეგ.

კონსტანტინოპოლი, 25 ოქტ. ვენიზელოსზე თავდასხმელთა პროცესი დაიწყო 12 ოქტომბერს. ბრალდებულები, რიცხვში ორის პრინცი ანდრეი, შტაბის უფროსი და 16 კაცი კონსტანტინეს მომხრეები.

საბერძნეთში.

ლონი, 2 ნოემბერი. 7 ნოემბრისათვის დინიშნული საბერძნეთის პარლამენტის არჩევნები გადაიდო 14 ნოემბრისათვის. ქაოსი ალეკსანდრეს დასაფლავება მოხდა 28 ოქტომბერს, რასაც დაესწრო მრავალი ხალხი. საფრანგეთის დემონსტრაციით დაიწყო საფრანგეთის ფლოტის სახელით ძვირფასი გვირგვინი დაადო კუბოზე. ამავე მოიქცა მილერანის წარმომადგენელი—საფრანგეთის ელჩი. დასაფლავების პროცესიაში მონაწილეობა მიიღო საფრანგეთის მეზღვაურთა რაზმმა.

ᲣᲪᲮᲝᲔᲗᲘ.

გერმანია.

გერმანიის დეფიციტი.

„ფოიჩე ალგემეინე ცეიტუნგი“ გამოსწვრილებით გერმანიის ბიუჯეტის დეფიციტი უდრის 67 მილიარდ მარკას. დეფიციტი გამოწეულია საზღვრ პირობების გამო. სხვა არა-ჩვეულებრივი გეზანილის ხარჯები უდრის 30 მილიარდ მარკას. მხოლოდ მოკავშირეთა ჯარების შენახვა მდ. რეინზე გერმანიას უჯდება 15 მილიონი მარკა. მოკავშირეთა ჯარებისათვის ბინის შენება დაუჯდება გერმანიას 505 მილიონი მარკა. გერმანიის დანაკრეული კოლონიების აღდგენა დაჯდება 255 მილიონი მარკა. გერმანელ მცხოვრებლების ელჩის კლონტნიდან და პოლონეთიდან გადმოყვანა დაჯდება 171 მილიონი მარკა. სპას კონფერენციის გადაწყვეტილების თანახმად განიარაღება 200 მილ. მარკა. ზღვების გაწყვეტილ ნაღმებისაგან 241 მილ. მარკა. საზღვარ გარეთ მცხოვრებ გერმანელებისათვის მისაცემი ფული ჩამორთმეულ ქონების ღირებულების ასანაზღაურებლად ჯერ კიდევ არ არის გამოანგარიშებული.

ტყანოზიური მდგომარეობა გერმანიაში

ყოფილ მინისტრი გოტხეირი უბეჭდავს გაზეთ „ბერლინერ ტაგებლატ“-ში საფრანგეთის ცნობებს გერმანიის ეკონომიურ მდგომარეობის სასურველ ნიადაგზე დგომის გოტხეირი უთითებს იმაზე, რომ ნახშირის უქონლობის გამო მრეწველობამ გერმანიაში ძალიან დაიწია, რაინის წარმოებამ 20 მილიონ ტონიდან დაიწია 6 მილიონამდის. საქსოვ მრეწველობაში პუშობს მხოლოდ ხელნაგების მეექვსედი, რაც ძალიან აღიდებს წარმოებისათვის გასაცლს. 600 ათასი გერმანელი მუშა უმუშევრათ არის 4 მილიონი მუშა-მოსამსახურეები მუშაობენ მხოლოდ ორ ან სამ დღეს კვირაში. გოტხეირი დასკვნის: გერმანიის სხვის ერთა მთელი ეკონომის ნახშირიანებზეა დამოკიდებული. ამისთვის შორის ამ ერთა შორის ნორმალური ურთიერთობა ნახშირის ნორმალური მოწოდებაა. ამ ნორმალურ ურთიერთობის